

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA EUROPA

Debat del 14/02/2019

La Renda Bàsica Incondicional: una manera eficient de combatre la pobresa i desigualtat o una forma de desincentivar la cultura de l'esforç?

Objectius del debat:

- Reflexionar sobre la dimensió política de la renda bàsica incondicional (RB), la seva incidència sobre la pobresa així com la desigualtat, i les raons oposades de la dreta i l'esquerra per a recolzar aquest esquema.
- Reflexionar sobre si una RB a nivell europeu facilitaria la integració europea.

.....

Avui el treball és un element central de la nostra societat, un treball de qualitat és la millor eina preredistributiva i la millor política social preventiva. Però aquesta realitat està canviant. En les darreres dècades les rendes del treball han anat perdent pes en el conjunt de l'economia.

Aquesta pèrdua de capacitat de redistribució de les rendes del treball fa que tinguem problemes socials, noves formes de pobresa, noves formes d'exclusió, i que augmentin els riscos de vulnerabilitats socials.

Un nou paradigma, que fa que haguem de buscar quina és la millor solució que hem de plantejar tant a mig com a llarg termini, per a tenir una societat més justa. Una redistribució de rendes i evitar el risc de pobresa i de vulnerabilitat.

Si la previsió és que el treball perdrà la seva centralitat en pocs anys, potser una opció és avançar cap a les rendes bàsiques. D'altra banda, si creiem que en els propers anys el treball, tot i estar debilitat, continuarà sent central a la nostra societat, hem de continuar considerant solucions destinades a la millora de la qualitat del treball, així com l'activació i la integració en el món del treball d'aquelles persones que puguin quedar excloses.

Davant d'aquesta realitat futura, la renda garantida de ciutadania (RGC) que hem creat a Catalunya se situa en un espai on les polítiques van encaminades a una millora del mercat de treball i, sobretot, també com una política d'apoderament del ciutadà/na perquè pugui lluitar contra la precarietat: els plans preveuen que puguin ser de millora competencial i formativa per a fer salts en la capacitació. En canvi, l'RB dona per perdut el mercat de treball.

El model de l'RGC catalana és un model de renda d'inserció que abandona l'assistencialisme i cerca l'apoderament individual que permeti l'autonomia econòmica i personal de les persones, i que els atorgui la capacitat de gestionar-se i assumir les pròpies responsabilitats. L'RGC entén que la pobresa no es troba compartimentada, no és una realitat formada de parts separades, sinó que afecta les persones i el seu entorn de forma integral.

L'RGC crea un nou dret subjectiu, al qual tota persona que compleixi els requisits d'accés tindrà dret, independentment de la limitació pressupostària. Els seus principis són els següents:

1. Universalitat, solidaritat i complementarietat
2. Garanteix el principi d'apoderament i autonomia de les persones en la societat. I té com a objectiu que les persones puguin sortir d'una situació de pobresa i vulnerabilitat.

L'RG no és un dret econòmic vitalici, sinó que es tracta d'una eina d'impuls i acompanyament a les persones i a les famílies per a restaurar el seu projecte de vida. Amb l'objectiu de revertir la situació de vulnerabilitat de famílies sense ingressos suficients i que cada vegada hi hagi menys persones que hagin de sol·licitar l'RGC.

Dels beneficiaris/àries de l'RGC més de 15.000 persones estan seguint un programa específic de formació i d'acompanyament cap al món laboral. Més de 2.000 han trobat feina durant tot aquest primer any i han superat la situació de vulnerabilitat.

Una dada rellevant és que el 85% (més o menys) signen el compromís del pla d'inserció laboral; per tant, encara creuen en la seva capacitat i en l'apoderament que la feina els dona.

Amb l'RGC s'està donant resposta a situacions de vulnerabilitat que amb la renda mínima d'inserció no s'estaven protegint, degut al seu caràcter més assistencialista.

D'altra banda, cal ser conscients que el taló d'Aquil·les de l'RGC. És el propi mercat de treball el que hauria de garantir llocs de treball de qualitat, i sous dignes. En aquest sentit des del Govern de la Generalitat tenim un gran repte: enfortir el mercat laboral català, tot i que hem de tenir en compte la manca de capacitat legislativa del Govern de Catalunya en matèria laboral i en altres competències que incideixen de forma directa en el mercat de treball.

De cara al futur ens queden oberts molts debats. No només fins a quin punt el treball continuarà sent central a la nostra societat, moment en el qual les rendes d'inserció perdran el seu sentit i les rendes bàsiques seran essencials. I llavors, haurem de repensar com fem la redistribució de rendes.